

18
P R I M A
L E C T I O
F E V D A L I S

P E T R I C A R A V I T A E
I . C . N E A P O L I T A N I

Aduocati Primarij, & in Almo Neapolitano Gym-
nasio Feudorum Interpetris.

*H A B I T A D I E D O M I N I C A
Decima Martij 1647. in Licæo Maiori Publici
Regij Studij.*

CORAM EXCELLENTISSIMO PRINCIPE

D. R O D E R I C O
P O N C E D E L E O N

D V C E C I V I T A T I S D E A R C O S
Marchione de Zara, Comite de Baylen, & Ce-
sares, Domino Domus Villę de Marche-
na, & Garzia.

*ET IN REGNO NEAPOLITANO
Vicerege, Locumtenente, & Capitano Generali.*

ILL.^{MO} ET EXC.^{MO} PRINCIPI

D. RODERICO PONZE DE LEON

DVCI CIVITATIS DE ARCOS

Marchioni de Zara, Comiti de Baylen, & Cesares,

Domino Domus Villę de Marchena, & Garzia,

ET IN REGNO NEAPOLITANO

Proregi, Locumtenenti, & Capitanæ Generali.

PETRVS CARAVITA

VM me tua summa be-
nificentiâ (Princeps Ex-
cellentissime) Fendalis
Cathedrę munere decorasses; Le-
ctionem Primam tua Præsentia,
superiucunda attentione, & tuo
Iudicio illustratam, typis dare mihi
mandasti; sic tantos in me benefi-
ciorum aggeres cumulando, tuo

maximi Principis more; vt nisi in
beneficijs creueris, nihil te praesti-
tisse putes: Iam tuis iussis obtem-
peraui, & quam tenebris destina-
ueram, luci nunc trado, vt à tuo So-
le, & à Te solum Splendorem re-
cipiat: Illa ergo ingenti, qua es im-
butus benignitate à tuo humilissi-
mo, & obstrictissimo Seruo hoc
munusculum excipe, & quo debi-
to famulus tenetur in tuis seruitijs
crescam, & dum nihil odisti corū,
quæ fecisti, digneris seruum ipsum
inspicere: Vale.

EL Duque mi Señor hauidá consideracion alas partes, y meritos de V. S. ha tenido por bien entretanto que ascende V. S. à alguna Plaza del Consejo, ò Camara, hazerte merced dela Cathedra, que últimamente hà vacado por muerte del Presidente del Sacro Consejo, fado en que con su acostumbrado zelo, y cuydado la seruira con el acierto, y satisfacion, que conbiene; y asseme hà mandado se lo auisa à V. S. para que la tenga entendido, y acuda à esta Secretaria por el despacho necessario. Palacio, y Febrero à 14. de 1647. Con rubrica de S. E.

D. Christoual de Ribera

Señor Doctor Pedro de Garauita.

EL Duque mi Señor ha sido seruido hazer merced al Doctor Pedro Garauita dela Cathedra, que últimamente hà vacado por muerte del Presidente del S. C. entretanto ascende à alguna Plaza de aquel Tribunal; ò dela Regia Camara; y me hà mandado auisarlo à V. S. para que en esta conformidad le haga dar por la Cancelaria el despacho necesario en la forma acostumbrada. Palacio 14. Febrero 1647. Con rubrica de S. E.

D. Christoual de Ribera.

Señor Secret. del Reyno Duque de Canzano.

EL Duque mi Señor ha sido servido de hazer interceder al Doctor Pedro Garauita dela Cathedra, que ultimamente ha vacado por muerte del Presidente del S. C. entretanto, que ascende à alguna Plaza de aquel Tribunal, ò de la Regia Camara, fiado en que con acostumbrado zelo, y cuydado la servirà, con el acierto y satisfacion, que conviene, y me ha mandado avisarlo à V. paraque lo tenga entendido. Palacio 14. de Febrero 1647. Con rubrica de S.E.

A. R. D. Christoual de Ribera.

Señor Capellan Mayor.

PHILIPPVS DEI GRATIA REX, &c.

Renerende Vir Reg. fidelis dilecte, Vacando la Cathedra de Foudi nelli Publici Reali Studij di questa Fidelissima Città per morte del quond. Spectabile Presidenta del Sacro Regio Consiglio Andrea Marchese; Et conuenendo prouederla in persona di dottrina Et esperienza, concorrendo queste, Et ogni altre buone qualisà nella del Magnifico Doctor Pietro Carauita, si è parso prouederlo in la Cathedra predetta, tratanzo, che ascenderà ad alcuna Piazza di quel Tribunale del Sacro Consoglio, ò de la Regia Camara. Che perciò con questa vedicemo,

che debbiare ammetterlo alla administration d'essa, fandoli godere, & corrispondere de tutto quello, che per ciò li spetta, & pertiene, così come hà goduto, & si è corrisposto al detto quondam Spettabile Presidente Marchese, & altri predecessori in detto carrico, che tal'è nostra volontà. La presente resti al presentante.
Dat. Neap. die 23. Februarij 1647.

EL DVQVE DE ARCOS.

*Vid. Zufia Reg. D. Coppula Vid. Casanate Reg.
Vid. Sanfel. Reg. Secr.
Vid. Capyciuslat. Reg.*

Anastafius.

Al Reuerendo Regio Cappellano Maggiore, V. E. prouede in persona del Magnifico Dottor Pietro Caraita la Cathedra de Feudi, che nelli Publici Reali Studij di questa fidelissima Città vaca per morte del qu. Spettabile Andrea Marchese Presidenté del S. C. tra tanto, che ascenderà ad alcuna Piazza di quel Tribunale, ò della Regia Camera, vt supra.

SUMMARIVM.

- 1 **O** Ratio ad Principem.
- 2 Refertur questio Ifernæ, & eius resolutio.
- 3 Emendatur litera Ifernæ.
- 4 Prælatus novus successor non tenetur ad solutionem Relevij pro feudo Ecclesiæ.
- 5 Prælatus non est Dominus bonorum, & feudi Ecclesiæ, sed Administrator, defensor, & dispensator.
- 6 Dominium bonorum, & feudi Ecclesiæ semper est penes ipsam Ecclesiam, quæ possidet per Prælatos, sicut per procuratores, & colonos.
- 7 Relevij solutio moribus est introducta in uno casu successionis in feudo.
- 8 Quod datur Ecclesiæ, datur Deo.
- 9 Afflictio refertur, & refellitur.
- 10 Ecclesiæ respectu feudi subest Domino feudi, & in Regno adest concordia cum Sanctissimo.
- 11 Ifernæ secunda ratio refellitur.
- 12 Ecclesiæ in feudo utitur iure privati, & sicut alij feudatarij utuntur.

- 13 *Argumentum contra rationem Iferniam, & resolvitur num. 15.*
- 14 *Relevium in Regno est taxatum in medietate fructuum, quod exigitur in pecunia, & quid in Regno Sicilia.*
- 15 *Relevium non est onus fructuum, nec intrinsicum feudi.*
- 16 *Relevium solvitur ratione investiturae, quae petitur.*
- 17 *Contractus vel quasi fit cum Domino, ratione petite investiturae, & contrahitur tacita hypotheca.*
- 18 *Hypotheca tacita contracta pro solutione relevij, est cum praelatione super feudo, etiam cum creditoribus cum assensu, & ita observat Regia Camera, & quare d.*
- 19 *Decisio Regiae Camerae in causa creditorum Marchionis Gruptula refertur.*
- 20 *Actio pro exactione relevij, quae competat Fisco, ex Iferniam.*
- 21 *Relevium est onus feudatarij, & quomodo ex distinctione Marchionis Torelli.*
- 22 *Decisio S.C. in causa creditorum Ducis Gravina refertur.*
- 23 *Iferniam doctrina, aliorum DD. testimonio comprobatur.*

- 24 *Stylus Camerae secundum modernos circa solutionē releuij pro feudo Ecclesie, refertur.*
- 25 *Marchio Belmontis aliter scribit.*
- 26 *Ex stylo Cancellarie Vniuersitates soluunt releuiū singulis quindecim annis pro feudo secundum Frecc. & declaratur num. 27.*
- 28 *Quindennium soluitur de beneficijs, & bonis emphiteuticis Ecclesiasticis, quando deueniunt ad manus mortuas.*
- 29 *Marin. Freccia notatur.*
- 30 *Rex an teneatur assentire, si Ecclesia offert soluere quindennium, cum decis. Reg. Camerae, & Collat. Cons.*
- 31 *Affensus Regis, nō autem Proregis requiritur in alienatione feudi in manus mortuas, & de stylo Cancellarie respectu hypotheca.*
- 32 *Decisiones Reg. Camerae referuntur circa releuium soluendum per Vniuersitates.*
- 33 *Doctori attestanti de stylo, & consuetudine, nō est credendum.*
- 34 *Clausula de releuio soluendo pro feudo Ecclesie, vel Vniuersitatis non apposta in inuestitura, vel assensu, an censeatur apposta tanquam de stylo Cancellarie.*
- 35 *Articulus de clausulis apponi solitis, & omissis, remissive.*

- 36 Clausula constituti, & præcarij, & pacti de capiendo omiſſa in aſſenſu, cęſentur appoſita.
- 37 Clausula de ſolutione releuij faciēda per Eccleſiam, & Vniuerſitatem omiſſa in inueſtitura, vel aſſenſu, non cenſetur appoſita, licet eſſet de ſtylo Cancellarię ſecundum opinionem Authoris, cum deciſ. Reg. Cam.
- 38 Tenor inueſtiturę, & aſſenſus attenditur, etiam contra conſuetudines feodorum.
- 39 Clausula, quę ſunt de ſtylo Cancellarię, ſi nō apponuntur, & non ſunt neceſſarię, nō uitiatur actus, & ſi apponuntur, quę de ſtylo non erant apponendę ſunt ſeruandę.
- 40 Clausula, iuribus noſtris, & alienis ſemper ſaluis, quando nihil operatur.
- 41 Decretatio, quod fiat in forma, quid operatur, clauſulis ſolitis omiſſis.
- 42 Releuium non comprehenditur ſub reſeruatione ſeruitij.
- 43 Inueſtitura dubia interpretatur ſecundum ſtylum, & conſuetudinem.
- 44 Releuii tempus, & quantitatis interpretantur ex ſtylo, & conſuetudine.
- 45 Declaratur doct̄. Iſernie de ſolutione releuij in caſu ſucceſſionis, & refertur deciſ. R. C.
- 46 Veniens iure accreſcendi, non debet ſoluerereleuium remiſſiue.

Re-

5
REGVM est, atque
Gubernantium (Prin-
ceps Excellentissime,
Proregum optime) le-
ges constituere, easque
docere, sicut & exe-
qui a. Inutiles enim

essent leges, si non manifestarentur, & Ci-
ues in illis non assuescerent; assuescere
autem non possunt, nisi à Doctore magi-
stro instituantur. b. Sic David c, & Iosa-
phat d Hierosolimitani Reges subditorum
prosperitati consulentes (in qua & Prin-
cipes prosperantur e) leges edocendas cu-
rarunt. Sic apud Assyriorum f, Persarum g,
Tuschorum h, Lacedemonum i. Reges sā-
citurum, & obseruatum traditur. Marcus
Antonius Romanorum Imperator cum
primum Athenas venit Doctores pro legū
doctrina instituit k. Iulianus Cæsar, &
hoc ipsum agnouit munus, & cū in sin-
gulis Ciuitatibus adesse non posset decre-
to Curialium optimorum conspirante con-
sensu remisit l. Carolus Magnus, & No-
nus Alphonfus Castellæ Rex delectis Ma-
gistris legum scholas erexerunt m. In hoc

a Petr. Greg.
de rep. lib. 17.
c. 11. in princ.

b I. 2. S. post
hoc deinde, ff.
de orig. iur.
Arist. lib. 5.
polit. c. 8.

c 1. Paralip.
c. 26. ver. 29.

d 2. Paralip.
cap. 17. ver. 7.
& seq.

e Bonifac. 8.
in probem. 6.
decretal.

f 4. Reg. c. 17.
ver. 26. & 27.

g 1. Esdra
cap. 7.

h Berof. lib. 5.
in Niño.

i Pet. Greg. d.
cap. 11. nu. 3.

k Pet. Greg.
de rep. lib. 15.
cap. 1. nu. 25.

l Magist. C.
de Profess. &
Med. lib. 10.

m Petr. de
Greg. d. cap. 1.

n. 23.

no-

n Ipse Ca-
mer. in c.
Imperiali,
S. propte-
rea Duce-
tus, car. 98.
lit. S.

o *Vtin*
suis repet.
feudal. in
presat.

p *Vtin*
suis lectio.
feudal.

q In suo
diuer feud.

r In suis
repet. feud.

s Anellus
Amat. in
Prologo-
men. feud.
in prae.

t Ipse ubi
supra.

u Bernar.
lib. 4. de cō.
fid. ad Eu-
gen dit. M.

nostro almo Neapolitano Gymnasio, an-
tiquioribus temporibus omis-
sis, & Prore-
gum iussu aliquando, & decreto, antecesso-
res, Doctoresque Magistri constituti sunt;
feudorum tamen Cathedra semper Prore-
gum delectationi debito iure specialis remā-
sit, modo prouectis causarum Patronis prae-
positis, modo Regijs Consiliarijs, Regiae
Camerae Praesidentibus, eiusdemque Fi-
sci patronis, qui hic Collaterales, & in su-
premo Italiae Consilio Regentes Sacri Cō-
siliij Praesides, & eiusdem Regiae Camerae
Locumtenens euaserunt, sicut & Aduoca-
ti ipsi ad eadem supremorum Magistratuū
munera deinde euecti sunt. Tales namque
fuerunt Bartholomaeus Camerarius *n*, Io:
Antonius Lanarius *o*, Io: Franciscus de
Ponte *p*, Camillus de Curte *q*, Io: An-
dreas Georgius *r*, Io: Baptista Melior *s*,
Anellus Amatus *v*, & Andreas Marche-
sius, ad cuius iam defuncti sustinendas vi-
ces in ipsa die obitus non currentem, sed
cunctantem, non attritae frontis, sed vere-
cundum *u*, me eligendo dignum fecisti,
Excellentissime Princeps. Sanè par erat,
vt mihi de Principū beneficijs tractaturo,
& hoc

& hoc tantò beneficio daret, & sicut Gé-
 tiles mei pluribus Principibus successiue
 ministrarunt, ego te auspice eisdem pluri-
 bus ministrarem. Srenuus enim ille Eques
 Atvarus Caravita generalis Aragonum
 Baijlo cum Alphonso I. Rege Neapolim
 cum aliquibus suis appulsus pro tutanda
 eiusdem Regis vita in Castro Capuanæ
 propriam vitam obiit, ut meritò devo-
 tissimis posteris suis in Regno remansis da-
 tum. Ut eiusdem Alphonso successoribus,
 nempe felicissimis & Augustissimis Au-
 striacis Regibus omnibus in eodem Castro
 Capuanæ rogatos deseruire, & dum ho-
 rum omnium Principum Feudales Consti-
 tutiones me interpretaturum posuisti, Ex-
 cellentissimè Domine, ipsis omnibus infi-
 mul deseruire fecisti. Tibi gratias refer-
 te, immortalesq; laudes tuas recensere, Re-
 gie domus tuæ Magnates, & Proceres cum
 eorum assiduis in Hispanis sexcentorum
 annorum curriculum præclarissimis ge-
 stis, commemorare, & sibi hic deberem; non
 tamen valeo; alium namque optimè ex-
 cultum non me habuerentem. Oratorem
 deposcunt. Offendunt & Cognomen, &
 Stem-

x Zurit.
 tom. 2. an-
 nal. Arag.
 lib. 13. cap.

16.
 Constat. in
 histor. Re-
 gni lib. 14.
 fol. 323.

y Sædual.
 in Chron.
 Alphōsi 7.
 fol. 449.

Stemma, ostendit & Arcensis Ducatus; Arcus enim magni est Nominis. Si de Cœlesti sermo est, scriptura dicit *z*: *Vide Arcum, benedic eum qui fecit illum, valde speciosus est in decore suo.* Si de triumphali, *Arcum marmoreū S. P. Q. R. Druso ditavit.*

z Eccl̄s.
6. 43. ver.
12.

aa Suston.
in vita
Claud. cap.
1.

aa Si de Militari, eminus arcet hostem. Si de eo, quod est Lyræ, dulcem sonum componit. Si de illo ædificiorum, ad sustentandum ponitur. Sub Tui ergo Arcus auspicijs, Divino inuocato Numine Lektionem aggredior ad doctrinam *Ifern̄ia in cap. 1. ver. similiter nu. 15. cum tribus sequentibus, de Capit. Conrad. præstantissimi Prædecessoris sequendo institutum.*

Posuit *Ifern̄ia* in præcedenti *num. 14.* quomodo hæredes Vassalli dant releuia Dominis, & inter hæredes quomodo teneantur minores, de quo eximius prædecessor noster in suis postremis Lektionibus copiosè tractavit. *In num. 15. cum tribus seqq. quærit, An Prælati nouus successor soluat releuium, si tenet feudum, & conclusiue respondet: nam videtur uti iure privati, argum. est in seq. S. & hoc fuit visitatum solvere Ecclesiam illam pro feudo, aliàs non tenetur.*

Illud

3 Illud verbum, *nam*, ponitur ex emenda-
 3 tione *Loffred.* hinc in sua *parafrafi*, & *Epi-*
scop. Nicot. Liparuli, quia in litera corru-
 pta *Ifernia* habetur, non videtur, & non
 correspondet cum seq. verbis.

4 Regula igitur ex *Ifernia* desumitur: Præ-
 latum nouum non teneri ad solutionem
 releuij; item & exceptio ad ipsam regulam,
 nisi vfitatum sit Ecclesiam illam soluere:
 regulam probat duabus rationibus; & pri-
 ma, quia Prælati non est Dominus bo-
 5 norum Ecclesiæ, sed procurator, *cap. 2. de*
donat. aliquando dicitur dispensator, ali-
 quando administrator, aliquando defen-
 sor, *cap. Casellas, cap. Episcopus 10. q. 2. cap. in*
Canonibus 16. quest. 1. & dominium bono-
 6 rum, & feudi Ecclesiæ semper est apud ip-
 sam Ecclesiam, *l. iubemus, S. scientes, S. si*
quando, C. de sacros. Eccles. & sine traditio-
 ne transit ipso iure, *l. fin. C. eod. tit.* propte-
 rea Ecclesia possidet per Prælatos, sicut
 per procuratores, & colonos, *l. sicut, ff.*
quod cuiusq; Vniuers. nom. Sed solutio re-
 7 leuij est inducta in vno casu, scilicet, cum
 succeditur in feudo, & sic se habet consue-
 tudo, mos, & forma Curia, ergo Prælati,

C

qui

qui non succedit in feudo, non tenetur ad solutionem releuij, cùm ille mos, & consuetudo sit contra ius, non trahitur ad aliũ casum similem, etiam si adesset eadem ratio, sicut solutio de prælaustro vini, non trahitur ad prælaustrum olei, *l. 1. & in glo. C. qua sit longa consuet. & odiosa restringuntur, non autem ampliantur, l. cùm quid, ff. de liber. & posthum.*

- 8 Secunda ratio *Isernia* est, quia quod datur Ecclesiæ datur Deo, qui immortalis est, *l. 4. ff. ad l. Iul. peculat. l. 1. §. ad municip. ff. ad l. falcid.* sed debet esse differentia inter res humanas, & diuinas, siue cœlestes, *l. sancimus, la secunda, C. de Sacros. Eccles.* ergò Prælati non debet soluere releuium, prout soluit laicus, vt sit differentia inter res humanas, & diuinas.

- Afflict.* hìc *num. 9* addit aliam rationẽ, quia consuetudo solutionis releuij est laicorum, quæ Ecclesiam non ligat, *cap. bene quidem 96. distinct.* hæc ratio *Afflicti* fuit ab *Isernia* excogitata, & tanquam non subsistens resoluta, dum hic *num. 17.* dicit, quod in feudo, quod Ecclesia tenet à temporali Domino, subest ei, à quo tenet, *cap.*

verum

verum, cap. licet, de foro compet. cap. ceterum,
10 *de iudic. & in Regno adest concordia facta*
cum Sanctissimo, vt in cap. Regni 94. incip.
Item statuimus, quod Clerici, & in pragm. 1.
de Cleric. & Diac. saluat. Et ideo Ecclesia
feudataria dicitur vassallus, DD. apud Reg.
Merlin. tom. 1. controu. for. cap. 13. num. 39.
 Ergo Ecclesia ipsa feudataria vtitur iure
 priuati, & consequenter ligatur consuetu-
 dine aliorum feudatariorum, & ex hoc
11 etiam respondetur ad secundam rationem
Ifernæ, scilicet circa solutionem releuij,
 nullam esse differentiam inter res huma-
 nas, siue terrenas, & res diuinas, siue cæle-
12 stes, dum Ecclesia vtitur iure priuati, & si-
 cut ceteri alij feudatarij laici vtuntur, quod
 pluries dixit *Ifern. hic. & in constit. Regni,*
incip. Iustitiarij nomen, Lucas de Penna in
l. si diuina, num. 13. C. de exact. tribut. lib. 10.
Afflict. in cap. 1. num. 69. & 70. ex quibus
causis feudum amittatur, Ioan. Monac. in
cap. quia nonnulli, num. 2. de immunit. Eccl.
lib. 6. Iacobin. de Sanc. Georg. in inuest. feud.
in verb. in feudum, num. 33. fol. 189. à ter
par. 1. 10. vol. tract. diuers. Restat propterea
 illa sola ratio *Ifernæ*, quod Prælati nouus

non tenetur soluere releuium, quia non est Dominus feudi, sicut & ipsa vnica ratione residet hic in *d. num. 17.*

13 Sed contra hanc vnica[m] rationem *Ifern-*
nia argumentor, nempe: In hoc Regno
 releuij præstationem consistere in medie-
 14 tate fructuum feudi illius anni, in quo
 moritur feudatarius, quam medietatem
 exigit Curia in pecunia, *Theodor. alleg. 2 1.*
 licet in Regno Siciliae sit aliter taxatum
 releuium, *Mastrill. decis. 1 v 2. n. 8. Intrigliol.*
de feud. cent. 2. art. 93. num. 8 2. sed Prælati
 respectu fructuum tenetur Domino, sicut
 vassallus laicus, & circa fructus sibi præiu-
 dicat, vt habetur in *S. seq. incip. Iterum si*
Clericus, ergo tenebitur ad solutionem re-
 leuij contra doctrinam *Iferniae*: Sed defen-
 15 dendo *Iferniam* pro responsione dico, rele-
 uium non esse onus fructum, nec feudi
 intrinsicum, sed esse quandam præstatio-
 nem extrinsecam à feudo, vt pluries dixit
 idem *Ifern. hic nu. 2 1. & 2 4. & in cap. 1. S.*
sed etiam res, nu. 1 1. per quos fit inuest. Reg. de
Pont. in tract. de potest. Proreg. in tit. de refut.
feud. S. 4. nu. 4. & 1 4. & soluitur ratione
 16 inuestituræ, quam petit hæres vassallus,
 per

per quam habet confirmationem possessionis, & veteris investitura, & soluit Domino releuium ob reuerentiam, quam debet Domino, & sic non est proprie investitura, sed abusua, *1 fern. hic num. 21 vers. hac*
autem investitura, & in cap. 1. quid sit investitura, Frecc. lib. 2. de subfeud. auth. 3. nu. 3.
& 4. Pras. Franch. decis. 121. Gizzarell. decis. 8. in princ. Marchio Torelli decis. 923. 9.
Reg. de Pont. lect. feud. 2. num. 30. Reg. Rou. in prag. 4. num. 9. de feud. & in prag. 3. 11.
de offic. Procur. Cas. Georg. allegat. 18. nu. 23.
Anell. Amat. cons. 14. nu. 15. Camill. de Medicis cons. 55. nu. 4. Borrell. in summa decis. uniuers. tom. 1. tit. de releuij, num. 6. Reg. Galeat. controu. for. lib. 1. controu. 9. & lib. 2. controu. 3. num. 36. Mastrill. d. decis. 112. n. 7. Iacobin. in d. invest. in verb. quod quidem investitus, num. 78. Marcian. cons. 34. nu. 1. lib. 1. Capue. de iure releuij, par. 1. q. 7. Ex qua
17 petitione investitura fit contractus cum Domino, secundam Affl. d. num. 9. sed melius fit quasi contractus secundum Frecc. d. num. 40. ex quo quasi contractu Fiscus habet tacitam hypothecam super feudo,
l. 1. & l. 2. C. in quibus causis tacite pignus

contrahit, laufferitur; S. Fiscus, ff. de iure Fi-
sci; & illam tacitam hypothecam habet
 cum prælatione in ipso feudo omnibus
 creditoribus vassalli, etiam cum assensu,
 quia contrahitur ratione feudi, et ex tenore
 investituræ vassallus tenetur Domino ad
 omnia, quæ debet ratione feudi, & dicitur
 investitura contractus utro, citroque obligatorius,
Camill. de Medic. conf. 18. & idè pro
 solutione releuij Fiscus præfertur, pro-
 ut in dies obseruat Regia Camera, & mole-
 stat etiam tertios possessores feudi,
Frecc. d. num. 4. Reg. de Pont. in d. tract. in
in sit. de regal. impos. in princ. nu. 13. Regens
Ro. in d. prag. 1. nu. 11. de offic. procur. Caf.
Marchio Torelli. Reg. Capp. Lat. in consult.
13. nu. 25. lib. 1. Capan. d. p. 1. q. 7. Reg. Mo-
les in tract. manuscriptæ, de Regal. Regni
Neap. sit. de releuijs. q. mibi 12. Et in
 causa creditorum Marchionis Gruptulæ,
 in qua Fiscus prætendebat terram Grup-
 tulæ esse deuolutam in beneficium Curie
 ob mortem Marchionis absque herede in-
 feudis, & frater vterinus prætendebat, ipsū
 esse hæredem, & comparuit in Regia Ca-
 mera, denunciando mortem fratris, paten-
 do

do inuestituram, offerendo releuium, tandem Fiscus deuenit ad concordiam cum fratre vterino, & illum admisit ad successionem, & voluit releuium pro quo pecunia peruenta ex fructibus Gruptule fuit liberata Regiæ Cariz exclusis creditoribus Marchionis, etiam cum assensu. Et ego erā Adlocatus creditorum, & instabam, illam concordiam non debere afficere creditoribus, & nihilominus pro Fisco fuit citatus, *tex. in l. filii quem in potestate ff. de bon. poss. contra tab. vbi beneficium est venale, & hæc non contradicunt dictæ doctrinæ Ifernie,*
 20 quod releuium est præstatio extrinseca à feudo, quia non per hoc competit actio personalis tantum pro releuium, vt dicit *Camill. de Medic. d. conf. 18. in princ.* Sed est præstatio extrinseca à feudo cum hipoteca feudi orta ex illo contractu, seu quasi ratione petitionis inuestitoris; & sic est onus
 21 feudi non intrinsecum, sed extrinsecum contractum per feudatarium, quia illa hipoteca est onus, & ita sunt intelligendi *Anna conf. 4. nu. 17. lib. 1. Camill. de Medic. d. conf. 18. Marchio Belmontis Reg. Tap. lib. 6. Iur. Regni tit. 20. quo temp. miles inuestit.*
pet.

par. & in Consil. incip. Post mortem, nu. 37.
Marcián. d. consil. 34. num. 1. dum dicunt,
 quod hodie releuium est factum onus feu-
 di, nam Regia Camera molestat tertios
 possessores, quia hoc est intelligendum de
 onere extrinseco orto, ex contracto per
 ipsum feudatarium, & *Marcián. dicit, qua-*
si onus. & Capan. par. 3. ponit quatuor
 quæstiones 1. 2. 3. & 4. Et propterea pro-
 prie est onus ipsius hæredis feudatarij, &
 in eius damnum cedit, non autem in dam-
 num creditorum feudatarij defuncti, vt
 fuit iudicatum in *S. C. Gizzarelli. d. decis. 8.*
Marchio Torelli d. dec. 92. vbi & de alio
 pulchro casu, in quo fui Aduocatus, quod
 limitat idem *Marchio Torelli d. consil. 13.*
num. 25. & 26. vt procedat respectu cre-
 ditorum cum assensu, respectu quorum hæ-
 res non potest deducere solutionem factã
 pro releuij, sed respectu creditorum sine
 assensu, & respectu legatariorum tenet
Marchio, quod solutio releuij cedit in eo-
rum damnum, & hæres potest deducere,
 22 & in causa creditorum Ducis Grauinæ
 D. Michaelis Antonij Vrsini in vna Aula
 per *S. C.* fuit iudicatum, solutionem releuij
 ce-

cedere in damnum creditorum, & Ducissa Sermonetæ soror, & hæres fuit declarata creditrix patrimonii Ducis Don Michaelis Antonij fratris pro quantitate soluta pro releuio, Acquario Carbono. Ex quibus omnibus solutio releuij non est onus intrinsecum fructuum feudi, sed onus ipsius feudatarij in ipso feudo succedentis; & ideo Prælatum non succedentem in feudo, non teneri ad solutionem releuij iuxta doctrinam *Iferniam* tam hic, quam in dicta *Constitut. Regni, incip. post mortem*, & ex omni sui parte remanet tuta, & sicut est verissima, ita passim à DD. recepta. Sequuntur enim *Iferniam*

23 *Affl. hic d. num. 9.*

Balzarani. num. 13.

Iacob. de Ayello in tract. de iure adoha. nu. 75.

Frecc. d. auth. 3. num. 39.

Petr. Gregor. de concess. feud. p. 8. q. 16. in cap. de iure releuij num. 4.

Intrigliol. de feud. cent. 2. art. 5. n. 636. & seq.

Reg. Rouit. in d. prag. 1. nu. 16. de offic. procur.

Cas.

Reg. Tap. in d. const. Regni, incip. post mortem, num. 18.

D

Ca-

Camill. de Medic. d. conf. 55. n. 2.

Episcop Campanil. Practicabil. Ecclesiast. tricen. 1. quæst. 21.

Borrell. d. tit. de Releuio num. 11.

Capan. de releuio par. 4. q. 28.

Rota sub die 10. Decemb. 1639. Coram Bucabella, quam decisionē refert Donat. Anton. de Marin. resolution. quotid. cap. 235. num. 21.

Sed omnia, quæ diximus, hodie videntur inutilia, ex stylo Regiæ Cameræ, quem moderni referunt: *Montan. enim in cap. Imperialem, S. præterea si quis infendatus, n. 52.* 24 scribit, quod stylus Regiæ Cameræ se habet, quod Ecclesia, quæ tenet feudum à Regia Curia singulis quindecim annis soluit releuium, & appellatur vulgò quindenium, *Capan. d. p. 4. q. 27. num. 8. Bilocta in conclus. feudali conclus. 18. num. 12. Io. Bapt. Thor. in supplem. Compend. Decision. in verbo Releuium ab Ecclesia.* Et *Montan.* subdit sic vidisse per Regiam Cameram decisum, & exequutum in anno 1624. in causa Monasterij Montis Oliueti cum Regio Fisco.

Mar-

Marcio Belinantis in d. Constit. Regni,
 25 *incip. Post mortem, num. 18. postquam dicit,*
 Prælatum non teneri ad releuium, subdit,
Licet quoad feuda, quæ possidentur per Vni-
uersitates, consuetum sit, releuium solui
singulis quindecim annis, & nihil alle-
gat, & videtur facere differentiam inter
 Prælatos, & Vniuersitates.

Quare est videndum de veritate harum
 assertionum, & primus omnium *Marinus*
Frecc. in dict. auth. 3. num. 15. circa medium,
 26 loquutus est de feudo Vniuersitatis, cuius
 dominium semper est penès ipsam, & non
 penès Syndicos, qui sunt tantum defen-
 sores, & administratores, vt in *authent. de de-*
ensor. Ciuit. & dicit *Freccia, quod in Regno*
singulis quindecim annis, quando conceditur
feudum Vniuersitati præstatur releuium, hæc
est forma Cancellaria, quando præstatur as-
sensus, fuit certa taxa ex super indictione
antiqua, seu magis conuentione partium à
principio dationis feudi, nec potest dari de
hoc vera ratio, nec arbitrari ex l. hereditatum
ff. ad leg. falcid. quia singula singulis adaptā-
tur casibus, & separatorum est separata iuris
 censura. Hucusquè Freccia, Qui non de sty-

lo Camerae, sed de stylo Cancellariae loquitur in praestatione assensus, non de omnibus feudis ab antiquo per Vniuersitates acquisitis absque dicta clausula, sed de concessis cum clausula praestationis releuij in assensu; & idè non est moribus introductum tale quindennium, siue releuium, nec ex aliquo iure per Vniuersitatem debetur Curiae, sed quando Dominus expressit in assensu, & sic quando ab initio dationis feudi fuit reseruatum, & conuentum, quod non negat. *Isornia* hic num. 16. nec ab aliquo potest negari, dum fuit expressum, & reseruatum in principio dationis feudi, sicut & in beneficijs, & bonis emphyteuticis Ecclesiasticis expressè est prouisum de quindennio per plures Pontificias Constitutiones Pauli II. Pauli IV. Pij V. & Sixti V. de quibus latè tractat *Novar. tom. 1. bullar. in tit. de quindenniorum exactione.*

Nec est verum illud aliud, quod dicitur *Freccia*, non posse dari rationem de illa solutione facienda singulis quindecim annis, cum sit desumpta ex *tax. in l. si quis argentum, §. si autem donator, C. de donat.*

Ex

Ex *Francia* ergo desumitur, quod est stylus
 Cancellariæ in datione feudis, quod sit Ec-
 30 clesiæ in assensu referuari releuatum ad be-
 neficium Curia, ex quo stylo fuit alias di-
 sputatus articulus in Regis Camera, & in
 Collaterali Consilio, si tenetur Rex assen-
 40 tire in alienatione feudis, quæ sit in Eccle-
 siam, quæ offert soluere quinquennium; &
 quia assensus, & si sit gratia continet, tamē
 iustitiam, & absque causa, non potest de-
 50 negari tamquam de solitis concedi, *Isern.*
in cap. 1. de prohib. feud. alienat. per. Lathar.
Cameras in d. cap. Imperialem, car. 44. lit. S.
Reg. de Pons. in d. tract. de potest. Proreg. tit.
de assensu Reg. super dote, §. 1. dicit, Tasson.
 60 obtinuisse consultationem à Regia Came-
 ra, & Collaterali Consilio in beneficium
 Monasterij, in *pragm. de antefat. vers. 2. ob-*
seru. 2. à nu. 116. cum pluribus seqq. & dicit,
Tasson. obtinuisse consultationem, quia
 70 dum agitur de assensu in beneficium Ec-
 clesiæ, deuenit feudum ad manus mortuas,
cap. si gratiose, de rescriptis, in 6. & Vicerex
 80 non potest assentire, sed Regis requiritur
 assensus, vt in *prag. 4. in 1. c. de feud. & respe-*
 90 *ctu hypothecæ est adiuncta cautela, quod*

in

in assensu apponitur clausula, dummodò
 succedente casu alienatio fiat personæ ha-
 bili, & cum dicta clausula præstat Vicereꝝ
 assensum validè, *Reg. de Pont. in tract. sit.
 de assensu Reg. S. 8.* & hæc de stylo Cancell-
 laria.

34 Circa verò stylum Regiæ Camere, quæ
 Moderni referunt, inuenio duas decisiones
 eiusdem Regiæ Camere sibi contrarias,
 et aduersantes; siquidem in causa Ciui-
 tatis Sulmonis cum Regio Fisco de anno
 1563. fuit iudicatum, teneri Ciuitatem
 Sulmonia ad solutionem releuij Regiæ Cu-
 riæ singulis quindecim annis pro baiula-
 tione, quam in feudum à Rege tenebat,
 quod releuium vulgò quindennium dictū,
 deinde per eandem Regiam Cameram de
 anno 1632. fuit declaratum ad beneficiū
 emptoris eiusdem Ciuitatis. tāquam com-
 prehensum in venditione facta à Curia de
 ipsa Ciuitate, & Ego fui Aduocatus Ciui-
 tatis, sed post dictam decisionem de anno
 1563. iterum articulus fuit disputatus in
 causa Ducissæ Amalphiæ cum Vniuersitate
 Maiuri, & discusso puncto, & discussa præ-
 dicta precedenti decisione anni 1563. fuit iu-
 di-

dicatum contrarium, & absoluta Vniuersitas à prætensa per Ducissam solutione releuij ex doctrina *Ifernia* hinc loquentis de Prælato, quod scilicet dominium feudi est penès Vniuersitatem, & non penès Syndicos, qui mutantur, non autem mutatur Vniuersitas, refert has decisiones *Ioan. Baptist. Thor. in 3. par. Compend. sect. 3. in 33 vers. seq.* quare attestatio styli Regiæ Cameræ, & contra Ecclesiam, & contra Vniuersitatem est dubia, & DD. communiter dicunt non esse ligendos pedes in Doctore attestante de stylo, & de consuetudine ut in materia feudali dixerit *Arias de Mesa lib. 2. variar. cap. 18. n. 9.* Est verum, quod 34 intrat videre, si præsupposito stylo Regiæ Cancellariæ, de quo loquitur *Frecc.* nõ apposita in assensu, vel in inuestitura clausula de soluendo releuio, seu quindennio censetur apposita tamquam de solitis, & de stylo, ut propterea sit verum asserere, hodie Ecclesiam, & Vniuersitatem teneri ad solutionem releuij singulis quindecim annis, licet de eo in inuestitura, siue assensu non sit facta mentio, & licet articulus

ge-

generalis sit nimis controuersus de clau-
 sulis apponi solitis, & omissis, vtrum cen-
 seantur appositæ, de quo copiosè *Moderni*
 distinguentes inter clausulas respicientes
 substantialia, naturalia, accidentalia, & ac-
 cessoria actus, *Farinac. tom. 5. praxi crim.*
de falsis, & simulat. quest. 157. nu. 52, cum
seq. Mantica. de tacit. & ambig. conuent. lib. 3.
tit. 9. Mascard. de probation. tom. 2. conclus.
1102. & seq. Anton. Fab. de error. Pragmat.
decad. 1. error. 1. Gait. de credit. cap. 4. quest.
6. nu. 33. & quest. 11. num. 2072. Tamen
 36 in materia feudali habemus particulares
 doctrinas, & de clausulis accessoriis consti-
 tuti, & precarii, & pacti de capiendo pro-
 pria autoritate, quod omissæ censean-
 tur appositæ scribit *Marin. Frece. d. lib. 2. q.*
15. sequitur Reg. de Pont. in cons. 12. nu. 50.
lib. 2.

37 Sed de ista clausula de stylo Cancellariæ
 apponenda circa solutionem releuii, seu
 quindennii facienda per Ecclesiam, &
 Vniuersitatem, dico, non censi appositæ,
 & omissam haberi pro omissa, iuxta di-
 ctam *decis. Regiæ Cameræ* in dicta causa
 Ducis Amalphiæ cum Vniuersitate Ma-

iuri, relecta dicta decisione in causa Ciui-
 tatis Sulmonis; ratio est in promptu, quia
 in posse Domini est concedere feudum in-
 manus mortuas, sicut & assensum præsta-
 re, *cap. 1. de alienat. feudi*, sibi est imputan-
 dum, dum non expressit, quod poterat,
l. veteribus, ff. de pactis. Sumus in contra-
 ctu, & assensu, in quibus omissum, habetur
 pro omissio, & negligentia officialis, Do-
 mino eligenti est imputanda; non tamen
 debet, nec potest obligare partes non con-
 sentientes, *l. non omnis, ff. si certum petatur*;
 Receperunt enim inuestituram, vel assen-
 sum absque dicta clausula, & aliter non
 receperunt tenor inuestituræ, & assensus,
 38 qui loco inuestituræ est, attenditur, etiam
 quod sit contra consuetudinem feudorum,
 quia ex conventionione feudum accipit for-
 mam, *Bald. in L. cum te, ff. de pactis inter em-
 pt. & vendit. & in cap. 1. §. praterea, quid sit
 inuestitura, Affl. dec. 335. num. 15.* Sic se
 39 habet communis, & practicata opinio,
 quod clausulæ, quæ de stylo Cancellariæ
 non sunt apponendæ, & apponuntur, sunt
 seruandæ, aliàs irritatur actus, & si omit-
 tuntur clausulæ, quæ de stylo Cancellariæ
 E sunt

sunt apponendæ, non tamen sunt necessa-
 riæ, non irritatur actus, & tenor tantum
 attenditur, sic iudicatum est in S. C. *Afflic.*
dicta decis. 335. num. 15. Regens de Ponte
consil. 5. num. 32. cum alijs seq. lib. 1. Regens
Rouit in pragmat. 1. num. 12. de fide memor.
 & in *decis. 84. num. 2. Nec clausula, iuribus*
 40 *nostris, & alienis semper saluis, aliquid in*
hoc casu operatur, quia reseruatio illa con-
seruat ius, quod Curia habet, non autem
de nouo aliquid ius tribuit, Pres. Franch.
decis. 540. num. 15. & dum ex concessione,
& assensu in Ecclesiam, nullum competit
Curie releuium, nihil habet, quod conser-
uet illa clausula, vt considerat Reg. Reuert.
decisio. 13. & sequenti, parte 1. in manu-
script.

41 Hanc meam sententiam limito, quan-
 do præcederet decretatio, quod fiat in for-
 ma, & in priuilegio deindè esset omissa
 clausula de solutione quindennij, tunc re-
 cè, & si omissa, censeretur apposita ex
 voluntate Domini, qui voluit fieri priuile-
 gium in forma Cancellariæ per illa verba,
Fiat in forma, & sic secundum stylum Can-
cellariæ, & consequenter cum clausula
 de

de solutione quindenij, quando officiales clausulam omiserunt, fuit negligentia contra voluntatem Domini, cui non potest imputari, & tenor decretationis est attendendus, & feudatarius non debet accipere contra voluntatem Domini, sic intelligitur iudicatum in Collatetali Consilio facta relatione per Regiam Cameram, Fisco & partibus auditis, ex regula, quod operatur propositum in proposito, operatur oppositum in opposito, *l. fin. S. fin. ff. de legat. 3. in causa Mariæ Bernizzone cum creditoribus mariti, Reg. Rouit. in d. decis. 84. quam exornat, & in assensu super cessione actionis feudalis procedere scribit Francisc. Maria Prat. disceptat. forens. c. 26. num. 39.*

42. Habet & dicta quæstio aliam inspectionem, quid si in inuestitura, vel in assensu sit reseruatum seruitium, an intelligatur etiam reseruatum releuium, & dico, quod non intelligitur reseruatio de releuio, quia & si dum Curia exigit releuium, non tenetur hæres vassallus pro illo anno solvere seruitium ad hæ, nè hæres duplici onere grauetur, & nè remaneat absquæ fru-

tibus in illo anno, & ita videtur quodammodo releuium in eo anno succedere in locum seruitij; tamen releuium non est seruitium, præstatur pro confirmatione veteris inuestitura, & possessionis, vt superius dixi, & in puncto considerat *Regens de Ponte Lect. Feud. 2. 20. 31.* Inuestitura, siue assensus de releuio expressè, & clarè loquitur, quod non est seruitium, & nulla indiget interpretatione faciendâ secundum stylum, & consuetudinem, tunc intrat interpretatio, quando inuestitura, siue assensus est dubius, tunc recurritur ad stylum, & consuetudinem, *Afflict. in cap. 1. num. 10. an. synar. Mantica dict. tit. 9. num. 31.* Esset assensus, siue inuestitura dubia, quando esset reseruatum releuium, & nihil dictum de solutione faciendâ singulis quindecim annis; tunc esset faciendâ interpretatio, & recurrendum ad stylum, consuetudinem, & usum, & absque dubio solutio esset faciendâ singulis quindecim annis, iuxta usum, & consuetudinem; tempus enim, & quantitas subiacent stylo, & consuetudini, *Ifern. hic num. 16.* Et ex his restat regula *Ifern.*

ma vndique tuta, circa solutionem de releuio faciendam per Prælatum; Consequens est, videre de illa ratione *Isernia*, quod præstatio releuij est inducta in vno casu, scilicet successionis in feudo, quomodo hoc procedat, in quo considerantur multi casus, & primus est casus di-
 45 sputatus in Regia Camera cum Alexandro Galeota. Episcopus enim Squillacensis patruus Alexandri emerat feudum, à Principe Bisiniani pro se sua vita durante, & post eius mortem pro dicto Alexandro nepote, mortuo Episcopo dicebat Alexander, non teneri ad solutionem releuij, quia ipse non succedebat Episcopo, sed erat in assensu vocatus proprio nomine; tamen quia Alexander in vita Episcopi non acquisierat feudum, sed post mortem Episcopi fuit iudicatum, teneri ad solutionem releuij iuxta doctrinam, *Isernia Regen. Reuert. dec. 35. parte 4. in ma-*
 46 *nuscript.* & ex hoc oritur quæstio de eo, qui venit iure accrescendi, an teneatur ad solutionem releuij, de qua in sequenti.

ERRATA TYPIS CORRIGE.

- In literis dedicatorijs . superiucunda *lege* periucunda.
In summario, num. 18. cum creditoribus, *dolo* cum. .
Ibidem num. 44. quantitatis, *lege* quantitas.
Fol. 6. à fronte , s. propterea, s. præterea.
Fol. 7. Baylo, Bayle.
Fol. 11. nu. 10. Vassallus , Vassalla .
Fol. 12. num. 12. ipsa , in ipsa.
Fol. 13. num. 16. quod quidem , qui quidem.
Ibid. Caput. Capan.
Ibid. num. 17. num. 40. num. 4.
Fol. 14. nu. 18. manuscriptæ manuscripto.
Fol. 16. pet. *lege* pet. deb.
Ibi. & in Const. *dolo* &
Ibid. ex contracto. & contractu.
Fol. 21. quod fit Ecclesiæ, quæ fit Ecclesiæ.
Fol. 22. nu. 32. idecensione. decisione.
Fol. 23. nu. 33. dixerit. dixit.
Fol. 24. n. 35. quæst. 6. & q. 11. *lege* quæsit. 6. & quæsit. 11.
Fol. 24. nu. 37. facienda per Ecclesiam. faciendam per
Ecclesiam,